

Wystawa Joanny Braun

Do końca września w Galerii Teatralnej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa oglądać można indywidualną wystawę prac scenograficznych Joanny Braun, artystki związanej z krakowską Groteką, współpracującej z wieloma teatrami lalek w Polsce, a także m.in. z Teatrem im. Słowackiego w Krakowie, Teatrem Studyjnym w Łodzi, Teatrem Zbigniewa Micha w Dusseldorfie, Teatrem im. Kochanowskiego w Opolu, Teatrem Nowym i Teatrem Rozmaitości w Warszawie oraz z Teatrem Ekspresji Wojciecha Misiury. Na wystawie prezentowane są lalki, maski, kostiumy i projekty scenograficzne ze spektakli, do których artystka tworzyła oprawę plastyczną.

Doktor Johann Faust - Anonim, Teatr Nowy - Warszawa 195

Strachy i Straszyska Str. Wilhelme - P. Szumca

Małgorzata Pałka-Konieczko: Joanna Braun dała się poznać polskiej publiczności teatralnej jako znakomity scenograf teatrów lalekowych i dramatycznych, czarując świat dramatu i świat lalek, czasem mieszając te dwa światy - uzyskuje zaskakujące efekty. Stosując zderzenia różnych konwencji, zakłóca-

jąc porządek, przywołując rozmaite znaki kulturowe, czerpiąc z tradycji innych kultur tworzy własny teatr. (...) Teatr lalkowy stał się jej prawdziwą pasją, bo jak sama mówi "tylko w teatrze lalek fikcja jest tak oczywista, a rzeczywistość tak niekonkretna", a także "lalką łatwiej jest burzyć i niepokoić widza, stwarzać dla niego rzeczywistość nietatwą do natychmiastowego przyjęcia".

45 lat BTL-u

Od 11 do 13 września br. jubileusz 45-lecia obchodził Białostocki Teatr Lalek.

Oficjalne uroczystości przebiegały zgodnie z obowiązującymi je prawami. Oprócz przyjaciół i licznie zgromadzonej publiczności, udział wzięli: Wojewoda Białostocki Krystyna Łukaszuk i Wiceprezydent Białegostoku Ryszard Tur. Obecni byli również przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki, Związku Artystów Scen Polskich, prorektor Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza, dyrektorzy teatrów lalekowych, Teatru Dramatycznego im. A. Węgiełki w Białymstoku, przewodniczący POLUNIMA, prezes Radia Białystok, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury.

Na wniosek Wojewody Białostockiego Złote Krzyże Zasługi otrzymali: Mieczysław Fiodorow i Andrzej Zaborski, a Srebrne Krzyże Zasługi: Alicja Bach, Ryszard Doliński i Maria Rogowska. Białostocki Teatr Lalek za osiągnięcia artystyczne i upowszechnianie kultury uhonorowany został dyplomem Ministra Kultury i Sztuki. Dyplomy otrzymali również znakomici artyści tego teatru: Wojciech Szlachowski w uznaniu osiągnięć w dziedzinie teatru, Barbara Muszyńska za wybitne osiągnięcia artystyczne i pracę pedagogiczną, a także Alicja Butkiewicz za osiągnięcia artystyczne i upowszechnianie kultury.

Teatr jubileuszowe trzy dni, w głównym nurcie obchodów, wypełnił przeglądem repertuaru. Dokonany wybór pogrupowany tematycznie pierwszego dnia prezentowano pod hasłem *Mały wśród dużych, duży wśród małych*, następnego *Poeci są wśród nas* i ostatni jako *Dom otwarty*. Na 5 scenach festiwalowych, także w specjalnie ustawionych pod teatrem namiotach i w amfiteatrze, zaprezentowano 12 spektakli, w tym 8 dla dorosłych. Wśród przedstawień dla dzieci pokazano 3 realizacje klasyki dziecięcej. Publiczność obejrzała 2 przedstawienia w reżyserii Wojciecha Kобрzyńskiego i 4 w reżyserii Wojciecha Szlachowskiego, w tym 3 autorskie i 1 reżyserowane wspólnie z Włodzimierzem Felenczakiem. Nie sposób na skromnych łamach Animatora przeprowadzić szerszej analizy prezentowanego wyboru repertuaru. Oddając całość święta teatru jakim w Białymstoku stały się 45 urodziny BTL-u należy wspomnieć o licznych imprezach towarzyszących, występach gościnnych, recitalach, koncertach a także o szlaku teatralnych klubów i kawiarni, a nawet pokazie sztucznych ogni. Prasa obszernie omawiała historię Teatru i jego dokonania, relacjonowała na bieżąco jubileuszowe wydarzenia i fety, drukowała kupony i wejściówki. Telewizja i Radio Białystok niczym nie ustępowały w pochwałach.

Biorąc pod uwagę rozmach artystycznego programu, występy gości zagranicznych, niezwykle sprawną organizację i wręcz masowy udział publiczności, bez przesady można powiedzieć, że obchody tego jubileuszu były międzynarodowym festiwalem Białostockiego Teatru Lalek. (B.Ch.)

Jubileusze

35-lecie swej działalności obchodzi w październiku **Scena Lalkowa Lubuskiego Teatru im. Leona Kruczkowskiego**

20 lat temu rozpoczął swą działalność Teatr Ognia i Papieru Grzegorza Kwiecińskiego.

30-lecie pracy artystycznej obchodzą:

- Eugeniusz Jachym, aktor bielskiej "Banialuki"
- Jacek Kiss, aktor Teatru Lalek "Guliwer" w Warszawie
- Mieczysław Dyrda, aktor Teatru Lalek "Arlekin" w Łodzi
- Jan Wysocki, aktor Lubuskiego Teatru w Zielonej Górze

50 lat Adama Kiliana

W lipcu br. minęło 50 lat pracy artystycznej Adama Kiliana, wybitnego scenografa, współtwórcy sukcesów artystycznych warszawskiej „Lalki”, autora prawie 70 scenografii do spektakli wystawianych w tym teatrze. Uroczystości jubileuszowe artyści odbędą się w listopadzie w Teatrze Lalka - z okazji święta przygotowana jest premiera „Kłopotów Kacperka Góreckiego Skrzata” Z. Kosak w oprawie plastycznej jubilatą. Widowisko reżyseruje Jarosław Kilian, a autorem muzyki jest Krzesimir Dębski.

ZAIKS ma 80 lat

Z końcem października planowane są uroczystości związane z 80-leciem ZAIKS-u. W salach Filharmonii Narodowej odbędzie się uroczysty koncert, przygotowany jest również album o historii, ludziach i wydarzeniach związanych ze Stowarzyszeniem. Jak donosi „Goniec Zaiksowy” już ukazał się numerowany reprint historycznego dokumentu z początku dziejów ZAIKS-u i CISAC-u. W fazie produkcji są natomiast dwa unikalne wydania płyt CD z utworami, których autorami są członkowie Stowarzyszenia. Pierwsza obejmuje wybrane piosenki powstałe w latach 1918-1948, druga - piosenki z lat 1949-1998.

Nad całością przygotowań do święta czuwa Krystyna Gucewicz, a szefem komitetu organizacyjnego obchodów 80-lecia ZAIKS-u jest przewodniczący Zarządu ZAIKS - Antoni Marianowicz.

Sto recenzji

2 października w warszawskim Teatrze Małym odbędzie się promocja książki „100 przedstawień teatru lalek. Antologia recenzji 1945-1996” wydanej pod redakcją Marka Waszkiela i Lucyny Kozień. Spotkanie prowadzić będzie recenzent „Gazety Wyborczej” - Roman Pawłowski. Wieczór zakończy prezentacja spektaklu „Pokusice” w wykonaniu Teatru Siłniał z Ośrodka Teatralnego Banialuka w Bielsku-Białej.

Lalkarze

Rozpoczęta w 1993 roku seria Lalkarze (pod redakcją Marka Waszkiela) liczy już 22 tomy. Właśnie ukazał się tomik poświęcony działalności artystycznej Włodzimierza Dobromińskiego (red. Lucyna Kozień), a w przygotowaniu są kolejne tomiki: *Liliana Ochmańska* (oprac. Elżbieta Słepietowska), *Alf Bunsch* (oprac. Honorata Sych), *Monika Szarska* (oprac. Joanna Rogacka), *Andrzej Dziedziul* (oprac. Bogdan Nauka) oraz *Władysław i Zofia Jaramowie* (oprac. Bożena Chmylak). Tomiki są do nabycia w Siurze POLUNIMA.

Fundusz stypendialny dla młodych lalkarzy

Komisja Europejska UNIMA utworzyła w porozumieniu z organizatorami festiwali lalkowych w różnych krajach fundusz stypendialny dla młodych lalkarzy, umożliwiający im udział w charakterze obserwatorów w imprezach lalkarskich w Europie. Wnioski, wraz z rekomendacją POLUNIMA, należy kierować do:

Alberto Cebreiro, Ronda del Port, 5-7a
46128 ALBORAYA (Valencia)
Hiszpania.

Dotychczas chęć przyjęcia stypendystów (pokrycie kosztów zakwaterowania i utrzymania oraz biletów na przedstawienia) zadeklarowali organizatorzy festiwali w: Belgii (Gandawa), Chorwacji (Zagrzeb), Bułgarii (Warna), Słowacji (Bańska Bystrzyca, Bratysława), Czechach (Praga), Hiszpanii (Alicante, Lleida, Tolosa, Segowia (Sewilla), Holandii (Dordrecht), Francji (Charleville), Włoszech (Perugia, Sant

Uwaga! Członkowie POLUNIMA

W związku z planowaną komputeryzacją bardzo prosimy wszystkich członków POLUNIMA, aby uaktualnili swoje dane osobowe. W tym celu należy podać wszystkie zmiany, jakie wystąpiły od czasu przystąpienia do stowarzyszenia (adres, miejsce pracy etc.).

Zamierzamy również wydawać nowe legitymacje i bardzo prosimy o nadsyłanie podpisanych na odwrocie zdjęć.

Korespondencję należy kierować na adres biura w Łodzi (ul. 1 Maja 2, 90-718 Łódź). Można też kontaktować się telefonicznie z p. Haliną Frączkowską pod numerem (042) 6327385; fax (042) 6330894.

Festiwale konkursy nagrody

„Odłot” wyróżniony

Na XI Pecs International Adult Puppetry Festival (który odbywał się na przełomie czerwca i lipca) Grzegorz Kwieciński i jego Teatr Ognia i Papieru otrzymali wyróżnienie za prezentowany na przeglądzie „Odłot II”. Z korespondencji od Grzegorza K.:

Było miło i sympatycznie - Marek W. był też i pewnie coś napisze. Wino bardzo tanie, i było pięknie.

Olsztyński Tydzień Teatrów

W dniach 13-20 września w Olsztynie trwał Tydzień Teatrów Lalkowych. Dyrektor Krzysztof Rościszewski w tym roku zaprosił do siebie teatry z Torunia („Czerwony Kapturek”), Bielska-Białej („Kowal”), Poznania („Szałaputki”) i Wilna („Cyrk jest cyrkiem”). Gospodarze przeglądu - zdaje się, że już na trwałe wpisanego w działalność Olsztyńskiego Teatru Lalek - pokazali 2 swoje przedstawienia: „Tajemnice olsztyńskiego zamku” i „Inoek i tajemnica słońca”.

Nagroda dla Małgorzaty Kamińskiej

„Podwórko marzeń” - sztuka Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk zdobyła pierwszą nagrodę na ogólnopolskim konkursie na sztukę o problematyce narkomanii zorganizowanym przez Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii w Warszawie. Prapremiera sztuki miała miejsce w słupeckim Teatrze „Tęcza” podczas Światowego Dnia Zapobiegania Narkomanii. W prapremierze brali udział przedstawiciele wojewódzkich oddziałów TZN z całego kraju. W kosztach realizacji widowiska partycypowało Ministerstwo Kultury i Sztuki, które przekazało teatrówi kwotę 20. 000 zł.

Wielka Ogródkowa dla „Pokusie”.

Nagroda za reżyserię dla Krzysztofa Raua

14 września zakończył się tegoroczny Konkurs Teatrów Ogródkowych, który trwał w Warszawie od końca czerwca do połowy września. Wystąpiło 15 teatrów, które oceniało jury w składzie: Jacek Sieradzki, Izabella Cywińska, Wojciech Małajka, Paweł Konic i Maciej Wojtyzsko. Główną nagrodę - Wielką Nagrodę Ogródkową - przyznano Teatrowi Silnia! z Ośrodka Teatralnego

Banialuka w Bielsku-Białej za spektakl „Pokusie” (w wykonaniu Władysławy Cader, Lucyny Sypniewskiej i Wiesławy Pilarz). Małą Ogródkową i nagrodę publiczności zdobyła Grupa Rafała Kmity z Krakowa. Nagrodę za reżyserię otrzymał Krzysztof Rau za reżyserię spektaklu „Metamorfozy” Teatru 3/4-Zusno z Ośrodka Teatralnego Banialuka w Bielsku-Białej.

Korczak Dzisiaj

Od 11 do 15 września trwał w Warszawie festiwal „Korczak Dzisiaj” już po raz trzeci zorganizowany przez Polski Ośrodek ASSITEJ. Wystąpiły 23 teatry, w tym trzy zagraniczne: Teatr Experimentelles („Korczak”) i Teatr Grips („Ostrożnie granica”) z Niemiec oraz Divadlo Piki ze Słowacji („Madam Dekla Racja”). Lalkarzy na przeglądzie reprezentowali: Teatr Baj Pomorski („Alicja w Krainie Czarów”), Teatr Wierzbak („Wypukły”), Teatr Lalek „Pleciuga” („Nadąsana gasienica”), Teatr Animacji („Kot w butach”), Teatr 3/4-Zusno („Gaja”) oraz Teatr Witak („W nicieś śniąc się droga”). Festiwalowi towarzyszyła konferencja nt. „Dziecko - ofiara i sprawca przemocy - Jak z nim pracować?” oraz warsztaty teatralne prowadzone przez Leszka Mądzika i warsztaty dramy prowadzone przez wykładowców z Wielkiej Brytanii.

Toruńskie Spotkania Teatrów Lalek

Już po raz piąty w Toruniu, w dniach 4-10 października odbędą się coroczne Spotkania Teatrów Lalek, którym szefuje dyrektor „Baja Pomorskiego” Czesław Sieńko. Wystąpi 10 teatrów: Białostocki Teatr Lalek ze spektaklem „Państwo Fajneckich” i „Testament”, Teatr 3/4-Zusno z Ośrodka Teatralnego Banialuka w Bielsku-Białej z „Giannim” i „Metamorfozami”, Towarzystwo Teatralne Wierszalin z „Dybukiem”, Poznański Teatr Animacji z „Kotem w butach” i „Ubu Królem”, warszawski „Guliwer” z widowiskiem „Ja Koziołek Matołek”, Teatr Lalek „Pleciuga” ze Szczecina ze spektaklem „O Ubogim Szewcu i Chciwym Młynarzu”, Stacja Szamocin ze „Spowiedzią w drzewie” i „Braciszkiem i Siostrzyczką”, Scena 96 z „Księżniczką Elfów” oraz Cinema z widowiskiem „Dong”. Gospodarze przeglądu pokażą „Alicję w Krainie Czarów”.

Premiery Premiery Premiery

w sierpniu i wrześniu

Teatr Lalek „Rabcio”, Rabka:

„Wakacje smoka Bonawentury” - Maciej Wojtyzsko.
Reż. Marek Gołębiowski, scen. Lucyna i Daniel Szymański,
muz. Jerzy Milian. Premiera 22 sierpnia.

Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin:

„Nieduża miłość. Piosenki Kabaretu Starszych Panów”.
Premiera 25 września.

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

„Krótki kurs wychowania seksualnego”. Scenariusz
i reż. Wojciech Szlachowski, scen. Andrzej Dworakowski,
muz. Krzysztof Dzierma. Premiera 13 września.

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”, Kielce:

„Cudowna lampa Aladyna” - Bolesław Leśmian. Adapt.
Joanna Piekarska, reż. Krzysztof Niesiołowski, scen. Urszula
Kubicz-Fik, muz. Bogumił Pasternak. Premiera 20 września.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”,
Katowice:

„Czarodziejski młyn” - Alina i Jerzy
Afanasjewowie. Adapt. Renata
Chudecka i Petr Nosalek, reż. Petr
Nosalek, scen. Tomas Volkmer, muz.
Pavel Helebrand. Premiera 6 września.

Teatr Grotoska, Kraków:

„Medyk mimo chęci” - Moliere. Przekład,
adapt. i scen. Jan Polewka, reż.
Giovanni Pampiglione, muz. Gilles
Langoureaux. Premiera 13 września.

Teatr Lalek, Łomża:

„Przygody Koziołka Matołka” - Kornel
Makuszyński. Inscen. i reż. Zdzisław
Rej, muz. Krzysztof Arciszewski. Premiera 6 września.

Teatr Lalki i Aktora „Pinokio”, Łódź:

„Porwanie księżniczki czyli historia o zamrozo-
nym czasie” - Henryk Jurkowski. Reż. Beata Pejcz, scen. Elżbieta Skala,
muz. Jan Walczyński. Premiera 26 września.

Teatr Lalek „Tęcza”, Słupsk:

„Pinokio” - Carlo Collodi. Adapt., reż. i scen. Grzegorz
Kwieciński, muz. Bogdan Szczepański. Premiera
19 września.

Teatr Baj Pomorski, Toruń:

„Czerwony Kapturek”. Reż. Andrzej Zaborski. Premiera
6 września.

Teatr Baj, Warszawa:

„Sklep z zabawkami” - Aleksandru Popescu. Reż. Krystyna
Jakóbczyk, scen. Ireneusz Salwa, muz. Jerzy Stachurski,
plastyka ruchu Kazimierz Knol. Premiera 19 września.

Scena Lalkowa Lubuskiego Teatru, Zielona Góra:

„Tygrys Pietrek” - Hanna Januszewska. Reż. i scen.
Władysław Janicki, muz. Robert Luczak. Premiera
27 września.

w październiku

Ośrodek Teatralny Banialuka, Bielsko-Biała:

„Cudaczek Wyśmiewaczek” - Julia Duszyńska. Adapt., reż.
i scen. Marek Luzar, muz. Krystyna Fuczik. Premiera
3 października.

Teatr Siłnia! (Ośrodek Teatralny
Banialuka), Bielsko-Biała:

„Bizdrygony i brykoce”. Scenariusz
i reżyseria Lucyna Sypniewska, muz.
w wyk. Zespołu Aktorów. Premiera
4 października.

Teatr Miniatura, Gdańsk:

„Obrazki z wystawy”. Reż. i scen.
Tomasz Brzeziński, muz. Modest
Muscorski. Premiera 17 października.

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”, Kielce:

„Porwanie w Tiuturistanie” - Wojciech
Zukrowski. Adapt. i reż. Irena Dragan,
scen. Andrzej Łabiniec, muz. Teresa
Ostaszewska. Premiera 18 października.

Olsztyński Teatr Lalek, Olsztyn:

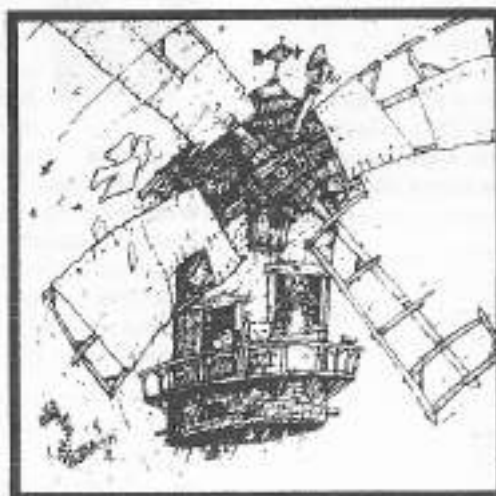
„Kot w butach” - Jan Brzechwa. Reż. zespół, scen. Barbara
i Jerzy Chilczuk. Premiera 4 października.

Wałbrzyski Teatr Lalek, Wałbrzych:

„Pinokio” - Carlo Collodi. Reż. Grzegorz Kwieciński,
scen. Andrzej Czyczyło.

Teatr Lalek „Guliwer”, Warszawa:

„Opowieść kota” - Marcel Ayme. Adapt. i reż. Ewa Sokół
Malesza, scen. Mikołaj Malesza, muz. Waldemar
Wróblewski.

Premiery Premiery

w listopadzie

Teatr 3/4-Zusno (Ośrodek Teatralny Białaluka), Bielsko-Biala:

„Baśń o księżcu Pipo, koniu Pipo i księżniczce Popi” - Pierre Gripari. Adapt. Jan Wilkowski, reż. Krzysztof Rau, scen. Mikołaj Malesza, muz. Jerzy Derfel.

Teatr Luka (Ośrodek Teatralny Białaluka), Bielsko-Biala:

„Tymoteusz wśród ptaków” - Jan Wilkowski. Inscenizacja i wykonanie Zespół.

Teatr Witak (Ośrodek Teatralny Białaluka), Bielsko-Biala:

„Kopyto i Kwak”. Adapt. Jan Wilkowski, reż. Lech Chojnacki, scen. Dariusz Panas, muz. Robert Łuczak, chor. Elżbieta Barwicka-Picheta. Premiera 7 listopada.

Teatr Lalek Arlekin, Łódź:

„O roku ów” - Adam Mickiewicz. Adapt. Maria Wolańska, reż. Waldemar Wolański, scen. Maria Balcerek, muz. Bogdan Dowłasz. Premiera 22 listopada.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, Katowice:

„Wakacje smoka Bonawentury” - Maciej Wojtyśzko. Reż. Maciej K. Tondera, scen. Elżbieta Oyrzanowska, muz. Piotr Sowiński.

Teatr Lalek, Olsztyn:

„Chłopiec z gwiazd” - Oskar Wilde. Reż. Joanna Łupinowicz, scen. Teresa Nowicka. Premiera 8 listopada.

Teatr Animacji, Poznań:

„Śpiąca królowa” - Hanna Januszevska. Reż. Janusz Ryl-Krystianowski, scen. Jacek Zagajewski, muz. Jerzy Wasowski. Premiera 8 listopada.

Teatr Baj Pomorski, Toruń:

„Szalaputki”. Reż. Krzysztof Dutkiewicz, scen. Jacek Zagajewski. Premiera 15 listopada.

Teatr Lalka, Warszawa:

„Kłopoty Kacperka Góreckiego Skrzata” - Zofia Kossak. Adapt. i reż. Jarosław Kilian, scen. Adam Kilian, muz. Krzesimir Dębski.

Festiwal Solistów Lalkarzy

Biurow Organizacyjne Międzynarodowego Festiwalu Solistów Lalkarzy przypomina, że jeszcze tylko do końca września zgłaszać można spektakle do udziału w tym przeglądzie. Wszelkie informacje na temat festiwalu uzyskać można w Łódzkim Teatrze Lalek „Arlekin”:

ul. 1 Maja 2, 90-718 Łódź

tel. (042) 633-66-70 tel./fax (042) 633-08-94

e-mail: tarlekin@pobox.com

Teatry za granicą

Opolski Teatr Lalki i Aktora w Opolu wystąpił 3 września z widowiskiem „Pastorałki” w reż. Krystiana Kobylki na festiwalu Minifest TOP w Topolciankach na Słowacji.

Teatr 3/4-Zusno z Ośrodka Teatralnego Białaluka w Bielsku-Białej wystąpił we wrześniu na festiwalach: Kolibri International Street Puppet Festival w Budapeszcie (6 września), Alpe Adria Puppet Festival w Gorizii (Włochy, 8 września) oraz Lutkovno Gledalisco Ljubljana na Słowenii (10 września). Prezentował „Metamorfozy” (Budapeszt) oraz „Gaję” (Gorizia, Ljubljana), oba spektakle w reż. Krzysztofa Raua.

We wrześniu Teatr Bis z Poznania gościł w Szwecji ze spektaklem „Szewc Dratewka”.

W dniach 13-19 września Teatr Lalek z Łomży przebywał na występach gościnnych w Wilnie (na zaproszenie Centrum Kultury Polskiej), z przedstawieniem „Koziołek Matołek” w reż. Zdzisława Reja.

Warszawski „Guliwer” weźmie udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek w Suboticy ze spektaklem „Chłopiec i szczęście” B.I. Singera w reż. Stanisława Ochmańskiego (20-25 września).

Poznański Teatr Animacji z Poznania został zaproszony do udziału w Dniach Polskich w Hannoverze, ze spektaklem „Szalaputki” Janusza Ryla-Krystianowskiego (27-28 września).

Na tegorocznym Internationale Puppentheaterstage Mistelbach w Austrii (20-26 października), wystąpi Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” z Katowic z widowiskiem „Pinokio” w reż. Petra Nosalka.

Teatr „Baj Pomorski” z Torunia wystąpi w dniach 23-26 października w Getyndze ze spektaklem „Drewniany koń” w reż. Czesława Sienki, a w listopadzie (13-16. 11) gościć będzie w Wupertalu, gdzie pokaże spektakl „Czerwony Kapturek” w reż. Andrzeja Zaborskiego.

Rys. A. Lehnert

Zza parawanu

Od tego numeru *Animatora* wprowadzamy stałą rubrykę prezentującą aktorów laickich, często pozostających w cieniu, a mających spore osiągnięcia artystyczne. Plejadę artystów rozpoczynamy od Joanny Ignaciuk-Stasiewicz z łódzkiego Arlekina.

Joanna Ignaciuk-Stasiewicz

Córka znanego operatora i reżysera filmów laickich - Eugeniusza Ignaciuka. Po ukończeniu Wydziału Lalkarskiego PWST im. Aleksandra Zelwerowicza, zaangażowała się wraz z mężem Jerzym Stasiewiczem do teatru "Baj Pomorski" w Toruniu. Od sezonu 1984/85 występuje w Teatrze "Arlekin" w Łodzi, gdzie zadebiutowała w roli Kubusia Puchatka (reż. Anna Proszkowska). W tym samym sezonie w "Carze Maksymilianie" (reż. Stanisław Ochmański) tworzy wyrazistą postać Bogini Wenery. W następnym sezonie grają Anioła w "Ludowej Szopce Polskiej" (reż. Stanisław Ochmański) oraz Sierotkę Marysię (reż. Wojciech Wieczorkiewicz) potwierdziła swoją pozycję aktorki zdolnej i pracowitej, o szerokim empii, operującej bogatym warsztatem zarówno w grze laiką jak i własnym ciałem. Po urodzeniu syna Stasia, w sezonie 1987/88 odnosi swój największy sukces, tworząc postać Arlekinę w przedstawieniu "Co z tego wyrosnie?" (reż. Wojciech Wieczorkiewicz). W roli tej wykorzystuje nie tylko swoje możliwości komiczno-charakterystyczne, ale także wyposaża Arlekinę-matkę w uczucia o rzadko spotykanej w teatrze lalek głębi. Na festiwalu w Opolu otrzymuje, obok partnerujących jej Jerzego Stasiewicza i Lilianny Ochmańskiej, nagrodę aktorską. Następnie bawi i wzrusza publiczność wielu międzynarodowych festiwalu w Europie (Bielsko-Biała, Mistelbach, Mińsk, Dordrecht, Stuttgart), w Ameryce (Vancouver, Pittsburg) i w Azji (Teheran, Jerozolima).

W bogatym dorobku aktorskim Joanny Ignaciuk-Stasiewicz szczególną uwagę zwracały role w "Trzech Muszkieterach" (reż. Massimo Schuster), w "Historii o żołnierzu" (reż. Albrecht Roser) oraz "Carmen" (reż. Waldemar Wolański). Za tę postać o złożonym, bogatym rysunku psychologicznym, precyzyjnie, z dużą siłą ekspresji interpretowaną głosem, gestem laiki oraz pulsującą kontrastowymi emocjami, otrzymała nagrodę na festiwalu w Toruniu (1995 r.). Rolą tą udowodniła, że jest aktorką w pełni dojrzałą, mogącą sprostać zadaniom najtrudniejszym (Wojciech Wieczorkiewicz)

"Poza teatrem"

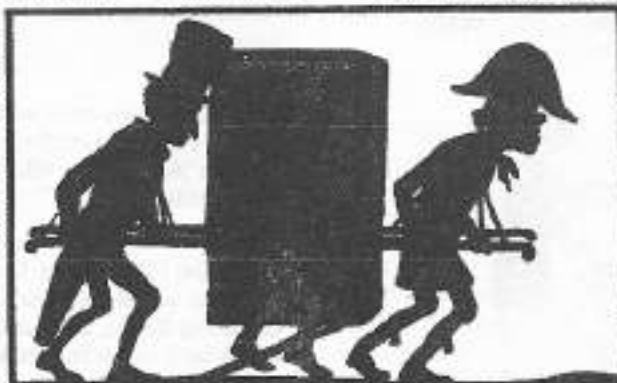
W dniach 14-17 października odbędzie się w Lublinie Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Konfrontacje Teatralne”. Komisarzem artystycznym tegorocznej edycji jest Leszek Mądzik, twórca Sceny Plastycznej KUL. Program „Konfrontacji '98” jest budowany wokół teatrów penetrujących obszary sztuki wizualnej, toteż w głównym nurcie wydarzeń festiwalowych znajdują się przedstawienia oddziałujące na widza obrazem oraz muzyką. W programie znajdują się też teatry, które czerpią inspirację z lokalnej kultury, takie jak np. znany lalkarzom (choćby z prezentacji na festiwalu w Bielsku-Białej) afrykański Teatr Danaye z Togo (ze spektaklem „Boskie fetysze”) czy Teatr Dondoro z Japonii („Kiyohime Mandara”). Wystąpią także, m.in. „Biały Clown” z Kijowa („Corrida”), Teatr Biuro Podróży z Poznania („Pijcie ocet panowie”), Teatr Porywacze Ciał z Poznania („Minimal”), Teatr KTO z Krakowa („Zapach czasu”). Gardzienice pokażą spektakl „Metamorfozy albo Złoty Osioł”, a Teatr Ósmego Dnia spektakl „Szczylt”.

Na tydzień przed festiwalem (7-14 października) będzie miał miejsce unikalny, retrospektywny przegląd twórczości Leszka Mądzika, podczas którego zobaczyć będzie można 8 spektakli Sceny Plastycznej KUL: „Kir”, „Szczelinę”, „Wrota”, „Pętanie”, „Wędrownie”, „Wilgoć”, „Zielnik” i „Tchnienie”.

Do udziału w Konfrontacjach organizatorzy zaprosili wielu wybitnych twórców związanych z teatrem, a wśród nich Jerzego Grzegorzewskiego i Andrzeja Majewskiego. Festiwalowi towarzyszyć będzie przygotowywane przez Juliusza Tyszkę Międzynarodowe Seminarium Teatralne „Poza teatrem” (17-19 października). Celem seminarium będzie próba zbadania „pogranicza” teatru i życia codziennego.

Juliusz Tyszka: „Jednym z takich >>pograniczy<< są manifestacje polityczne. Liczne techniki i sposoby ekspresji artystycznej wypracowane przez poszukujący teatr na całym świecie posłużyły walce o wolność w różnych krajach. (...) Sposoby kreacji scenicznej rzeczywistości są także obecne w psychoterapii, edukacji, a także w biznesie. Używając ich leczy się chorych psychicznie, uczy dzieci w szkołach oraz szkoli kadre menedżerską w przedsiębiorstwach, osiągając często wymierne rezultaty. Z drugiej strony >>zycie<< wkracza na różne sposoby do teatru. Widoczne jest to przede wszystkim w poszukiwaniu nowych form kontaktu widzów z aktorami, pozbawionym uciążliwego i przytłaczającego pośrednictwa instytucji wraz z jej przestrzenią oraz narzuconymi przez nią konwencjami aktorskiej gry i zachowania się widzów. Odżywa tradycja teatru ludowego, jarmarcznego, teatru >>drugiego gatunku<< i >>drugiego obiegu<< Współcześni twórcy dramatu i teatru odkrywają dla dwudziestowiecznej publiczności tradycje komedii dell'arte czy średnio-wiecznych kuglarzy i opowiadaczy cudownych historii”.

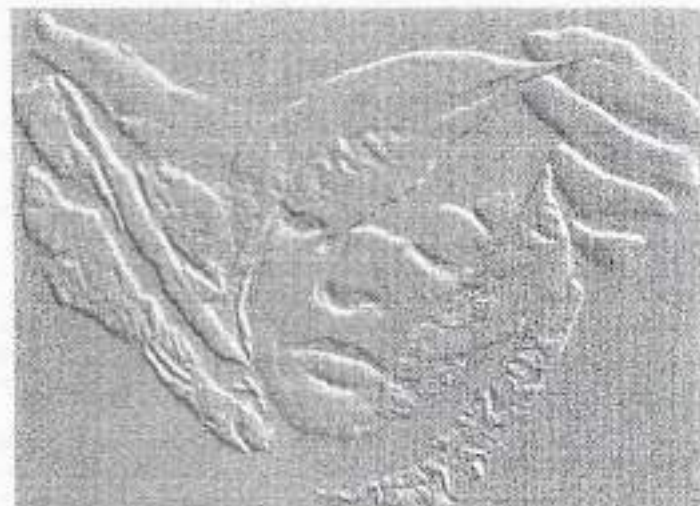
Szczegółowe informacje o festiwalu i seminarium uzyskać można w Lubelskim Centrum Kultury
tel. 081 5327583, fax 5328700.

Kursy mistrzowskie w „Banialuce”

W dniach 3 - 14 sierpnia 98 w bielskim Ośrodku Teatralnym Banialuka odbyły się I Międzynarodowe Kursy Mistrzowskie - intensywne warsztaty teatralne - prowadzone przez Leszka Mądzika. W warsztatach wzięła udział szesnastoosobowa grupa uczestników z Polski, Niemiec, Węgier, Chorwacji i Kanady - profesjonalistów i amatorów.

Praca warsztatowa skupiona była na funkcjach znaku plastycznego w teatrze, na budowaniu dramaturgii wizualnej poza słowem. Do realizacji tych celów wykorzystano między innymi: 5 kg pszenicy, 5 kg piachu, kilkadziesiąt arkuszy szarego papieru pakowego, rury plastikowe i matową czarną emulsję, z których Leszek Mądzik wykreował mroczną, sugestywną rzeczywistość obrazów i refleksji. Warsztaty zakończył otwarty pokaz widowiska „Trakt” 14 sierpnia na Scenie na Piętrze „Banialuki”.

Projekt Kursów zakłada organizowanie międzynarodowych warsztatów w stałym terminie każdego lata, a także dodatkowo w czasie trwania sezonu teatralnego. Kolejnym Mistrzem zaproszonym do pracy w „Banialuce” jest Peter Schumann - twórca legendarnego amerykańskiego „Bread and Puppet Theatre”.

Tegoroczne warsztaty udało się zrealizować dzięki pomocy finansowej Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Fundacja im. Jana Dormana.

DORMAN

Fundacja im. Jana Dormana została wpisana do Rejestru Fundacji w Warszawie i tym samym oficjalnie rozpoczęła swą działalność. Jej siedzibą są pomieszczenia Muzeum Miejskiego w Będzinie, a fundacją kieruje córka artysty - Iwona Dowsilas. W skład Rady Fundacji wchodzi: Agnieszka Koecher-Hensel, Grzegorz Kwieciński, Małgorzata Majewska, Krystyna Miłobędzka, Krystyna Mazur, Joanna Rogacka, Marek Waszkiel. Celem Fundacji jest opieka nad dorobkiem artystycznym, konserwacja i właściwe zabezpieczenie zbiorów Jana Dormana (w tym stworzenie katalogu jego dzieł) a także udostępnianie zbiorów osobom zainteresowanym dokonaniem artystycznymi twórcy Teatru Dzieci Zagłębia.

Fundacja zwraca się z prośbą do wszystkich teatrów i osób w posiadaniu których znajdują się materiały dotyczące Jan Dormana (zwłaszcza fotografie z widowisk i rejestracja wideo spektakli) o kontakt z Iwoną Dowsilas: Muzeum Zagłębia w Będzinie, ul. Świerczewskiego 15, 42-500 Będzin, tel. (032) 2874731.

Lalki i figury

7 września w Galerii Miejskiej we Wrocławiu otwarto wystawę „Profesor - Absolwent”. Obok grafiki Franciszka Bunscha pokazała swoje lalki i figury Jadwiga Mydlarska-Kował.

Podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek w Bukareszcie w październiku br. połączonego z posiedzeniem radców UNIMA prezentowana będzie wystawa Leokadii Serafinowicz, przygotowana przez Agnieszka Koecher-Hensel i Wojciecha Wieczorkiewicza.

Lalki L. Serafinowicz

Mirosław Wieński nie żyje

8 sierpnia zginął w wypadku samochodowym Mirosław Wieński - aktor Białostockiego Teatru Lalek. Miał 38 lat.

Absolwent Wydziału Lalkarskiego PWST w Białymstoku przez rok po studiach pracował na Scenie Marionetkowej Warszawskiej Opery Kameralnej. Od grudnia 1984 roku był w zespole BTL-u: debiutował tu rolą Cesarza w sztuce „Mała Książniczka” K. Stojanović w reż. Krzysztofa Raua. W Białostockim Teatrze Lalek zagrał w 20 sztukach; niezapomniane kreacje stworzył m.in. w „Polowaniu na lisa” (Kogut), „Kabarecie Dada” (Rudy), w „Mieczu” (Pierworodny), „Królu Jeleniu” (Truffaldino), „Cyrano de Bergerac” (De Valvert, Kapucyn). Zginął jadąc do Gdańska, gdzie w czasie Jarmarku Dominikańskiego miał wraz z kolegami zagrać „Tygrysa Pietrka” (był współreżyserem i wykonawcą tego widowiska).

Wojciech Kobrzyński, dyrektor teatru: „Mirek był człowiekiem szalanie żywotnym, ruchliwym, gadatliwym. Był bardzo oddanym teatrowi, mocno się weń angażował, odnosił się z wielkim szacunkiem do tego, co robił. Był aktorem szczególnym - o sporym wachlarzu możliwości, o takiej żywotowości, takiej specyficznej, właściwej tylko jemu sile komicznej, że kiedy zastanawiam się jak teraz pokazać te wszystkie przedstawienia bez niego, to bardzo trudno mi znaleźć kogoś, kto mógłby go zastąpić. Jego nagłe odejście to dotkliwa strata dla całego zespołu, dla teatru”.

Zmiany personalne

W krakowskiej „Grotesce” dyrektor i kierownik literacki zamienili się funkcjami: obecnie obowiązki dyrektora teatru pełni **Adolf Weltschek**, a **Jan Polewka** został kierownikiem literackim „Groteski”.

W Zielonej Górze **Piotra Jędrzejczaka** na stanowisku dyrektora teatru zastąpił **Andrzej Buck**, dotychczasowy kierownik literacki tej sceny.

Dyrektorem managerem Ośrodka Teatralnego Baniałuka w Bielsku-Białej jest **Aleksandra Górecka**, która zastąpiła na tym stanowisku **Marka Mazurkiewicza**.

Joanna Kasperek, gwiazda Wierszalina, od nowego sezonu teatralnego gra w zespole warszawskiego Teatru Rozmaitości.

Od 1 lipca br. kierownikiem Biura POLUNIMA jest **Halina Frączkowska**.

Korespondencja

Szanowna Pani Lucyno,

niedawno przeprowadziłem badania archeologiczne w mojej pracowni i natknąłem się na niezwykle ciekawe zabytki świadczące o tym, że pierwsze spektakle słynnego Teatru Ognia i Papieru odbyło się przed 20 laty.

Pierwszy pokaz miał miejsce 01 sierpnia 1978 roku w Gardzienicach w trakcie kursu kwalifikacyjnego dla instruktorów teatru lalek. Organizatorem był WDK w Lublinie. Był to pokaz „studyjny”.

Pierwszy pokaz dla publiczności odbył się 20 października 1978 w Puławach, w ramach Ogólnopolskich Spotkań Lalkarzy. Spektakl nosił tytuł „Cyrk”. Z Teatrem Ognia i Papieru współpracowali między innymi **Aleksander Antończak**, **Krystian Kobyłka**, **Bogdan Szczepański**, **Joanna Solik**, **Iwona Wąsowicz**, **Arkadiusz Florczak**, **Andrzej Mastalerz**, **Tadeusz Pabisiak**, **Dominik Kotwasiński**, **Ewa Kwiecińska**...

To może być wiadomość do „Algatora”.

Z pozdrowieniami
Grzegorz K.

W następnym numerze „Animatora” rozmowa z Grzegorzem Kwiecińskim

animatki

3.

Niezabudek drapie się w głowę, ponieważ ma bardzo trudny orzech do zgryzienia. To znaczy o żadnym orzechu nie mogło być mowy. Dlatego też i nie było. Ani o ziemnym, ani o laskowym, a już o włoskim to w ogóle. Orzechy włoskie są zresztą bardzo drogie, bo bez nich orzechowe torty są nie do pomyslenia, a więc i nie do zrobienia. Po prostu z orzechem trudnym do zgryzienia zawsze ktoś lubi wyskoczyć, kiedy nie wie, co trzeba zrobić. Na przykład ażeby wilk był syty i owca była cała. Tutaj oczywiście, wiadomo, jest tak samo jak z tym orzechem trudnym do zgryzienia. Ani żadnego wilka nie ma, ani jakiegokolwiek owcy. I to bez względu na to, czy bajkę mamy na myśli z jakimś na przykład wilkiem w owczej skórze, czy też prawdziwy dzwoniący kierdeł. To się tylko tak mówi i każdy od razu dobrze wie, o co wtedy chodzi... Więc Niezabudek drapie się w głowę – powiedzieć nawet można, że bije się z myślami... Olsza! I znowu jeszcze jedna ślepa uliczka. Bić się z myślami? Nikt się przecież z czymś takim, czego nie widać, nie bije, a do tego jeszcze ta ślepa uliczka...

- Cóż to takiego znowu? - może się ktoś zapytać. Ale na całe szczęście nikt się o nic nikogo nie pyta. Zupełna cisza, ponieważ Niezabudek bije się sam z własnymi myślami. Niczym palec. I nikt mu w tym nie przeszkadza, bo gdyby ktoś był, to wtedy by mógł doradzić, pomóc z całą pewnością, podprzeć na duchu.

- Sam nie poradzę - wzdycha Niezabudek. -Nie poradzę za nic w świecie. Dlatego muszę ja się kogoś koniecznie zapytać. Ale kogo by się tu najlepiej zapytać?... Włem kogo, włem! Kogoś pierwszego napotkanego!

Niezabudek przestaje się drapać w głowę. Nie ma teraz innego wyjścia. Jeśli chce kogoś spotkać, to musi wyjść z domu, a na dworze jest bardzo zimno, więc koniecznie trzeba na głowę założyć ciepłą czapkę.

(cdn)

Edmund Wojnarowski

Edmund Wojnarowski - dziennikarz, dramaturg, poeta i satyryk, jeden z niewielu autorów piszących z myślą o teatrze lalek. Jego sztuki (m.in. „Ondraszku, Ondraszku”, „Ballada o bochenku chleba”, „Uśmiech dla smoka”, „Przypowieść o Jasiu, który szukał osła”, „Nowe szaty królika”) wystawiały liczne teatry lalek w Polsce i za granicą. Tworzy także dla dorosłych. Szczególnie dużo uwagi poświęca rozważaniom semantycznym; wykorzystując różnorodne formy literackie operuje swobodnie znakiem, symbolem, konwencją. Wydał m.in. tomik poezji „Profile”, zbiór satyr „Ranek Salomona”, powieść-pastisz „Stąd do Wisły” oraz dla najmłodszych - „Opowieść z niedźwiadkiem, pingwinem i pieskiem na tranzystorach”. Drukiem ukazało się wiele opowiadań oraz kilka sztuk teatralnych. Najnowsze teksty zatytułowane „Animatki”, określone przez samego autora jako proza teatralna na tematy animowane, zostały napisane specjalnie do „Animatora” i tu są po raz pierwszy publikowane. (rch)